

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., TUESDAY MORNING, DECEMBER 7, 1943

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

Zavezniki bodo udarili nad Nemčijo po suhem, po vodi in po zraku za totalen poraz nacijev

Roosevelt, Churchill in Stalin so določili čas in fronto za udar na Nemčijo. Značilno je, da niso zahtevali od nemškega naroda brezpogojne vdaje.

NAČRT GOVORI ZA VOJNO IN ZA MIR

Kairo, 6. dec. — Predsednik Roosevelt, premier Churchill in premier Stalin so se popolnoma sporazumeli na konferenci v Teheranu, Perzija, na načrtu, po katerem bodo strli nacijsko Nemčijo z napadom od vzhoda, zapada in juga. Konferenca je trajala štiri dni in državniki so se razšli v popolnem sporazumu za sodelovanje v vojni in v miru.

Poleg načrta, po katerem bodo z vso silo udarili na Nemčijo, ter jo prisilili na kolena, so izdelali tudi načrt za bodoči mir, h kateremu bodo povabljeni vsi narodi, da se pridružijo družini demokratskih držav in sodelujejo za dosego svetovnega miru na podlagi in principih Atlantskega čarterja.

Ta zgodovinska konferenca v glavnem mestu Perzije, kateri so prisostvovali voditelji treh najmočnejših držav v vojaškem in političnem ozirju, se je vršila od 28. novembra do 1. decembra. Prisostvovali so ji tudi najvplivnejši vojskovodje in diplomatski uradniki Zed. držav, Britanije in Rusije.

Po konferenci v Teheranu so se vrnilo ameriški in angleški generali v Kairo, kjer so nadaljevali z izpeljavo sklenjenih načrtov. Premier Churchill se je udeležil teh posvetovanj, dočim ob tem času še ni uradno znano, kam je odšel predsednik Roosevelt po konferenci v Teheranu.

Izjava, katero so podpisali 1. decembra v Teheranu "veliki trije" enostavno z: "Roosevelt, Stalin, Churchill," se glasi sledeče: VOJNA — "Naši vojaški štabi so bili navzoči pri posvetovanjih in mi smo se zedinili na načrtih za poraz nemških bojnih sil. Zedinili smo se popolnoma na načinu in času operacij, ki jih bomo podvzeli od vhoda, zapada in juga."

Stalin je izrekel Churchillu zdravico kot "mojemu borbenemu prijatelju" in enako je napisal tudi Mr. Roosevelt.

Za pohabljenе

Taki, ki so pohabljeni, pa bi lahko opravljali kako delo, naj pridejo danes dopoldne v SND v spodnje prostore. Prišli bodo uradniki družbe, ki se zanimajo za take osebe in jim skušajo dobiti delo. Naj pridejo tudi taki, ki prej še niso bili tam. Kdor ve za koga, ki bi se ga to tikalo, naj ga na to opozori.

Nov grob

O polnoči je umrla v St. Alexis bolnišnici Josephine Vidmar, stara 56 let, soproga Ignaca Vidmar iz 8117 Aetna Rd. Pogreb ima v oskrbi Ferfoliatov pogrebni zavod. Čas pogreba še ni določen.

Maša za vojake

V sredo 8. decembra, na praznik Brezmadež. Spočetja, bo darovana v cerkvi sv. Vida ob desetih petah sv. maša za vse fante, moše in dekleta, ki iz te farslužijo Strica Sama.

Imperial, Pa. — Pauline Redick je srečno prestala operacijo v bolnišnici Mercy v Pittsburghu, Anton Pavlovič se pa zdravi doma.

Brez ameriške industrije bi ne bilo zmage, je izjavil Stalin v Teheranu

Teheran. — Pri neki večerji, kateri sta prisostvovala predsednik Roosevelt in premier Churchill, je vstal maršal Stalin. Resno se je ozri okrog na obraze prisotnih vojaških in diplomatskih zastopnikov Zed. držav, Anglije in Rusije, dvignil čašo in napil zdravico ameriški vojni produkciji, rekoč:

"Brez ameriške produkcije Združeni narodi ne bi mogli nikdar dobiti te vojne!"

Kralj Peter napada parizansko vlado v Jugoslaviji

Kairo, Egipt. — Jugoslovanski kralj Peter je ostro protestiral proti formaciji nove vlade, kateri stoji na čelu dr. Ivan Ribar in katere obrambni minister in feldmaršal je Josip Brož-Tito.

Formacijo nove partizanske vlade je v soboto oglašala radijska postaja Svobodne Jugoslavije, ki je tudi naznanjala, da je bil ustvarjen parlament iz 140 delegatov.

V protestu zoper to vlado je izjavil kralj Peter, da so zavezniške vlade, med temi tudi Rusija, priznale sedanjo jugoslovansko vlado, ki ima sedež v Kairu.

Kralj Peter je trdil, da je bila organizirana nova vlada v Jugoslaviji z nasiljem, da ni izrazil ljudske volje in da ima samo namen napraviti v Jugoslaviji še večjo zmedo, ko že itak trpi od nemških okupatorjev na eni strani, na drugi pa od trenja med partizani in četniki.

Mrs. Jazbec zopet doma

Poznana Mrs. Agnes Jazbec, trgovka na 222. cesti v Euclidu, se je vrnila iz bolnišnice. Zdej se nahaja doma pod nadaljno zdravniško oskrbo. Prijateljuje jo lahko obiščejo.

LT. JOHN C. ZUPAN

Malo je slovenskih družin v deželi, ki bi imele tako lepo število svojih sinov v ameriški armadi, kakor jih ima urednik Glasila KSKJ, Ivan Zupan, ki jih ima pet. Trije izmed teh, John, Silvester in Henry, se nahajajo onstran morja in sicer sta dva na Angleškem, eden je pa nekje v Italiji; druga dva, Lawrence in Vincent sta pa še v Ameriki.

Te dni je dobil Mr. Zupan gornjo sliko iz Italije od sina Johna v uniformi poročnika; prideljen je glavnemu stanu nekega letalskega oddelka. V poročniku je bil povzeto brez kakega posebne šolanja 22. julija letos in sicer iz narednika. Piše, da se mu v Italiji bolj dopade, kot pa v Afriki, kjer se je nahajal od lanskega junija.

Izmed petih Zupanovih sinov je torej eden poročnik, dva sta sarženta, dva sta pa še prostaka.

Šesti, najmlajši sin Zupanov družine, Ciril, je tudi dosegel vojaško starost in bo tudi morda kmalu vpoklican. Ciril je sedaj v prvem letu na Adelbert kolegiju Western Reserve univerze, kjer se pripravlja za zdravniški poklic.

V temni noči se bomo spomnili padlih junakov

Nocoj bo v okraju Cuyahoga od 8:25 do 8:45 splošno začetmitev. V temni noči se bomo spomnili na one naše junake, ki so padli od zahrbtnih roke Japoncev v Pearl Harborju na 7. decembra 1941. Zupan Law-sche, ki apelira na meščanstvo, naj upošteva vsa pravila začetmitive, istočasno naroča, naj se ob tem času v tihi molitvi spomnimo onih, ki so dali svoje življenje za domovino v tej vojni.

Ob 8:25 bodo sirene tulile neprestano dve minuti. Vse luči, vidne s ceste, morajo biti ugasnjene. Ob 8:30 bodo sirene tulile v kratkih presledkih. Takrat morajo biti vse luči ugasnjene, v hišah in na cesti, ves promet na cesti mora obstati.

Ob 8:40 bodo zopet tulile sirene, promet bo šel naprej in ob 8:45 bodo naznanjale sirene, da je zopet vse varno.

LETNE SEJE

V sredo 8. decembra ob osmih zvečer bo imela glavno letno sejo podružnica 14 SMZ v Turko-vi dvorani na 16011 Waterloo Rd.

Sam, podporno društvo Kranj bo imelo glavno letno sejo v sredo 8. decembra ob 7:30 zvečer v sobi št. 4, staro poslopje SND na St. Clair Ave.

Društvo sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ bo imelo glavno letno sejo v sredo 8. decembra ob 7:30 zvečer v Slovenskem domu na Recher Ave.

Podružnica št. 14 Slovenske ženske zveze ima svojo glavno letno sejo nocoj ob sedmih v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Članice naj prinesejo še neodnane odrezke od knjizic, na katere bodo oddane nagrade v vojnih bondih.

Članstvo vseh gornjih društev, naj se svojih letnih sej udeleži v velikem številu, ker letna seja mora ukrepiti in določiti smer-nice za društvo za prihodnje leto.

Smrtna kosa

Po dolgi in mučni bolezni je umrl v nedeljo 5. decembra ob 1:45 popoldne Frank Majer, po domače Restov France, star 64 let. Stanoval je na 929 E. 209. St., Euclid, O. Doma je bil iz Dešece vasi, fara Šmihel, odkoder je prišel v Ameriko pred 46 leti. Tukaj zapuščal žalujočo soprogo Marijo roj. Konte, tri sinove: Franka, Johana in Sgt. Edwarda, ki se nahaja v Siciliji; dve hčeri, Mary in Ano poroč. Seifried, sestri Rozalijo Perko in Ano Yakič, štiri vnuke in veliko sorodnikov, v starem kraju pa sestro Marijo Mervar. Bil je član društva Lipa št. 129 SNPJ in sv. Nikolaja št. 22 HBZ. Pogreb bo v četrtek zjutraj ob 8:15 iz Svetkovega pogrebne-ga zavoda, 478 E. 152. St. v cerkvi sv. Kristine in na Kalvarijo. Naj počiva v miru, preostalim so žalje.

Peta obletnica: V sredo 11:30 bo darovana sv. Vida maša za pokojno Joseph Ogrina v spomin njegove smrti.

Šesta obletnica: V sredo 11:30 bo darovana sv. Vida maša za pokojno Antona Slaka v spomin njegove smrti.

Peta obletnica: V sredo 11:30 bo darovana sv. Vida maša za pokojno Antona Slaka v spomin njegove smrti.

Naši vojaki

Na 21. decembra odide v službo Strica Sama Henry Polak, soproga Faye Polak-Hegler, ki vodi lepotilni salon na 781 E. 236. St., Euclid, O. Pred odhodom je še dal en pint krvi Rdečemu križu, njegova soproga pa dva pinta in kupila sta tudi za \$800.00 vojni bondov. Henry je sin Mr. in Mrs. Polak, ki lastujejo farmo v Genevi, O. Doma bo pustil soprogo in sinčka. Želimo mu vso srečo in pa zdrav povratek domov.

Od nekje onstran morja se nam je oglašil Albin M. Celesnik, ki naroča najlepše pozdrave sorodnikom, prijateljem in znancem. Sporoča tudi svoj novi naslov in sicer: Pvt. Albin M. Celesnik, 122nd Liaison Sq. 68th Recon. Gp. APO 520, c/o Postmaster New York, N. Y.

Mr. in Mrs. John Umetič, 1134 E. 76. St. sporočata naslov sina-vojska: Cpl. Stanley J. Umetič, Artillery Sopting Div. V. M. O. 152. St.

155th Hangar 41 N. A. S. North Island, San Diego, Calif.

Jack Zaverl, sin Mr. in Mrs. John Zaverl iz 6528 Metta Ave., se je oglašil iz Camp Peary, Va. Naroča pozdrave vsem prijateljem ter se jim priporoča za kako kartico. Njegov naslov je: Jack Zaverl, A. S. Area B 8 — Bks, 108, Platoon 3060, Camp Peary, Williamsburg, Va.

Tony Krall Jr., sin Mr. in Mrs. Anton Krall iz 691 E. 157. St. je odšel v torek, 30. novembra k mornarici. Želimo mu vso srečo in pa zdrav povratek. Njegov naslov je: Tony Krall, A.S.U.S.N.T.S., Company 1849, Great Lakes, Illinois.

Lepi koledarji: Pogrebni zavod August F. Svetek naznanja, da ima v zalogi stenske koledarje za leto 1944. Prijatelji lahko pridejo ponje vsak dan med 5. in 8. zvečer, razen ob nedeljah, na 478 E. 152. St.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
(JAMES DEBEVEC, Editor)
6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NARODNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: celo leto \$6.50; pol leta \$3.50.
Četrta leta \$2.00
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 287 Tue., Dec. 7, 1943

Velesrbska klika je veliko kriva sedanjega kaosa

Notranji politični položaj v Jugoslaviji je danes podoben pogorišču, na katerem skušajo te in one politične stranke zgraditi novo stavbo, vsaka teh strank v svojo lastno korist. V koliko jim bo to uspelo, bomo videli šele po vojni. Toda vsaka teh strank upa, da bo ostala po vojni glavni politični faktor v Jugoslaviji, ali kar bo že tam, kjer se nahaja nesrečna naša domovina.

V glavnem je zdaj trenje med pristaši sedanje jugoslovske vlade v Kairu in med pristaši Josipa Broža-Tita, poglavarja partizanov. Predstavniki jugoslovske vlade v Kairu, odnosno kralja Petra je v Jugoslaviji general in vojni minister Draža Mihajlovič, dočim je Tito po najnovejšem razglasu obrambni ali vojni minister "Osvobodilne fronte" ali partizanov.

Za ti dve politični stranki v Jugoslaviji vemo, dočim ne vemo, če so še kake druge stranke, ki morda delujejo vsaka v svojo smer glede bodočnosti stare domovine. Ta notranji razdor v Jugoslaviji gotovo ni v korist Jugoslaviji, pa najbrže tudi gotovo ni vseh zaveznikom, ki se pripravljajo za invazijo na Balkan, pa bodo tam našli razne politične stranke, katerih vsaka bo zahtevala od zaveznikov priznanja.

Kot rečeno, mi ne vemo, kaj bodo napravili zavezniki, to se pravi, kaj bo napravila okupacijska armada in katero stranko bo priznala, s katero bo delovala z ozirom na upravo dežele. Kar mi želimo kot svobodni ameriški državljani, potomci Slovenije je, kar smo vedno trdili, naj bi okupacijska armada dala priložnost osvobojenim narodom v Jugoslaviji, da se izrazijo, kakšno vlado hočejo imeti. Kakor bo odločila večina in to brez vsakega pritiska, tako naj pa bo.

Mi tukaj, ki s tem izjavljamo, da nečemo in ne bomo diktirali našim rojakom doma, kakšno vlado naj si izberejo in postavijo, mislimo, da bodo vsaj toliko preudarni, da ne bodo hoteli take Jugoslavije, kot je bila pred vojno in da tudi ne bodo hoteli take vlade, ki jo zahtevajo partizani.

Prva vlada je bila absolutistična in samo velesrbska, druga, to je partizanska, bi bila pa komunistična. Ne ena ne druga bi ne bila, po našem mnenju, ljudska vlada, demokratska vlada, vlada naroda za narod.

V naslovu tega uvodnika pravimo: velesrbska klika je veliko kriva sedanjega kaosa v Jugoslaviji. Odkar je šla ta vlada v tujino leta 1941, ni še z eno besedo skušala ustvariti dobre volje med jugoslovske narode, ne sedanja vlada, ne druge vlade, ki so bile pred to. V vseh vladah, kar jih je še bilo stvorjenih v ubežništvu, je bila velika večina Velesrbov, ki niso hoteli dati nobene izjave, da bo bodoča Jugoslavija kaj drugača, kot je bila pred vojno. V vseh vladah so imeli veliko večino Srbi, dočim so dali Hrvatom in Slovencem par uradov, v katerih so bili samo figure brez vsakega odločevanja. V sedanji vladi v Kairu ni sploh nobenega Slovenca, ker noben noče iti v vlado, v kateri se nahajajo stari srbski politiki, ki gledajo samo na to, kako bodo zopet iz Belgrada držali za vrat Slovence in Hrvate.

Ako bi imela jugoslovska vlada v ubežništvu resen namen ustvariti povojno Jugoslavijo na demokratskih principih, torej na osnovi federativnega sistema, kjer bi dobil vsak narod svojo popolno avtonomijo, bi bili v tej vladi v pravnosti vsi trije narodi zastopani z enakim številom ministrov. Ker ni parlamenta, torej vlada ne more odločevati v važnih vprašanjih, je pač popolnoma nepotrebno, da bi bilo v vladi 10 srbov, 3 Hrvati in 2 Slovenci, ali podobno. Demokratično bi bilo, če bi imel vsak narod enako zastopstvo in vsi bi delovali s zavezniki za svobodo domovine ter pripravljali vse potrebno za boljše Jugoslavijo.

Toda kot vedno, tako je tudi sedaj v jugoslovske vladi velika večina Srbov, kar je dokaz, da si mislijo Srbi tudi po vojni tako Jugoslavijo, kot je bila pred vojno.

Mesto da bi ta jugoslovska vlada, ali pa katera prejšnjih, prišla na dan z izjavo, da se bo storilo vse, da bo bodoča Jugoslavija ukrojena po federativnem sistemu, so se tega važnega vprašanja skrbno ogibali, ali mu pa bili celo naravnost nasprotni.

Srbski politiki naj si pa enkrat za vselej zapomnijo, da Slovenci in Hrvati v tako Jugoslavijo kot je bila pred vojno, ne bodo šli več, ampak si bodo rajše pomagali kako drugače. Ako hočejo imeti Srbi po vojni samo Veliko Srbijo, je to njihova zadeva, toda ostali bodo sami, brez Hrvatov in Slovencev.

Da, mi smo bili za Jugoslavijo in smo še danes, toda nikdar ne za tako, kot je bila pred vojno, v kateri so bili Slovenci, če govorimo samo za svoj narod, brez vsakih pravic. Upamo, da ne bodo zavezniki po osvobojenju priznali nobene vlade v Jugoslaviji, dokler ne bo imel ta narod prilike same spregovoriti, kakšno vlado hoče. Nič drugega ne zahtevamo mi tukaj v Ameriki za svojo rojstno domovino. Zato pa noben nas tukaj nima pravice govoriti ali delati v imenu slovenskega naroda doma. Glasom Atlantskega čartera, katerega priznamo, bo imel vsak narod priložnost govoriti po vojni, torej jo bo imel tudi slovenski. Glede bodočnosti slovenskega naroda nima pravice govoriti niti sedanja srbska vlada, niti vlada partizanov, pa niti kak Adamičev

Odgovor na vprašanje

P. BERNARD AMBROŽIČ

G. Zajc je vprašal oni dan: "Ali ni čudno?" In nadaljuje: "Kako je mogoče, da se je tako veren (slovenski) narod spremenil v zverine (pod komunističnim terorjem), ki kolje duhovnike in nune, tega nam ni Rev. Ambrožič še nobenkrate pojasnil."

O nunah res nisem pojasnjeval, zakaj te je g. Zajc iz svoje zaloge dodal. Tudi tega nisem pojasnjeval, zakaj se je slovenski NAROD spremenil v zverine, zakaj vedno sem dokazoval na podlagi poročil od tam, da tega ne dela narod. Ravno nasprotno! Kako je pa mogoče, da so se v tako vernem narodu pojavili ljudje, ki pod komunistično diktaturo počno razna zverinstva, sem pa že večkrat poudarjal. Vprašanje je prav za prav samo to, kako je mogla priti do veljave komunistična diktatura, vse drugo je razumljivo samo po sebi. In kako je zašlo pod ta vpliv nehote in nevede tudi neko številno katoliško organiziranih ljudi, sem skušal pojasniti v posebnih člankih, poslanih Glasilu KSKJ. Toda bili so odklonjeni in sicer tudi pod diktaturo, čeravno ne komunistično. Bili so nevarni "dobremu imenu" KSKJ, ki ga uživa v očeh g. Adamiča in SANSa. S tem pa ni rečeno, da ne bodo zagledali belega dne.

Toda na kratko in v novi luči se stvar lahko tudi na drug način pove. Osvobodilna Fronta je toliko časa skrivala resnične namene in nastopala pod ponarejenimi gesli, da je privabila v svoje vrste lepo številno Slovencev, ki so šli vanjo iz vse drugih razlogov ko radi pospeševanja komunizma v deželi. Vzgjajala jih je previdno in po začetnem programu, košček za košček, tako dolgo, da so iz dostojnih ljudi postale "zverine." Zunaj v gozdovih in sredi vsakovrstnega pritiska gre taka "vzgoja" precej hitro od rok, to se da razumeti. Poleg tega nisem nikoli trdil, da je partizanov izmed domačih ljudi v Sloveniji "kot listja in trave," še manj pa sem kaj takega dejal o pravih komunistih med partizani. Pisal sem pa že ponovno, da so se pravi komunisti za Osvobodilno Fronto rekrutirali tudi od drugod, ne samo v Sloveniji. Od domačih sprva velika večina sploh ni vedela, da je Osvobodilna Fronta komunistična reč. Saj se razni Kidriči, priznani komunisti, precej dolgo niti na javnih razglasilih niso podpisovali s svojimi praviimi imeni, ampak le kot "Jernej Posavec" in podobno. Še manj so silili na dan s srpom in kladivom in podobnimi reči—dokler ni vsa reč toliko dozorela, da je mogel in smel sam Josip Vidmar povedati vse, kar je povedal letos na dan 27. aprila.

Če so te stvari g. Zajcu še uganka, naj pomisli na tisto "piecemeal" politiko, s katero je po svoji lastni trditvi g. Adamič odstavil Mihajloviča, po naših dokazanih trditvah pa istočasno in na isti način spravil do veljave ne samo Tita namesto Mihajloviča, ampak tudi komunizem in — sovjetizacijo Slovenije. Košček za košček, počasi, pa gotovo!

Ljudje v starem kraju, ki so šli med partizane, nikakor niso bili takoj prve dni "zreli" za klanje svojih lastnih ljudi. Bilo je nekaj takih takoj od začetka pač med voditelji, ki so bili komunisti že od davna in že od prej zreli za *anything!* To je povedal sam g. Adamič! V njihovi soli so precej hitro dozorevali oni, ki so radi ali neradi, večinoma pa pomoto-

ma, postali njihovi učenci. Zgled take "dobre" šole imamo tu v svoji sredi. Kje? V "našem" ljubem SANSu! Po-vejte, g. Zajc, če bi bilo mogoče pred letom dni, da bi SANS soglasno odobril vsoto 1,500 dolarjev mesečno za podporo Adamičeve akcije, ki prav gotovo ni drugega ko delo za komunistično Slovenijo! Sodeč po Vaših lastnih izjavah pred manj ko letom dni, se drzno reči, da bi niti Vi pred letom ne glasovali za kaj takega. Isto trdim celo o g. Kristanu. Tudi on je še danes prepričan, da ni komunist in torej ni pripravljen podpirati komunizma, ako je količkaj logičen. Kaj naj šele rečem o gospodu Josip Zalarju in gospe Marie Prislantovi! Ako bi bilo pred letom dni tako jasno, kaj je s partizanskim gibanjem, kot je jasno danes — g. Zalar in gospa Prislant bi bila prva, ki bi rekla "ne!" Zato je bilo treba tudi na tej strani luže "piecemeal" politike. Nastopila je svojo pot in — uspela! Ni uspela povsod, ni uspela ne pri mnogih katoličanih in ne pri mnogih socialistih. Toda uspela je pri tistih, ki so se zagrizli brez vsega pridržka v "slogo" in jo hoteli obdržati magari tudi na škodo lastnega boljšega prepičanja. In pri tistih, ki jim je Adamič prerok prerokov. Mislimo, da je bila večina tistih, ki so odobrivali Slovenski Kongres trdno namenjena, da mora "sloga" seči samo tako daleč, kakor daleč seže osebno prepričanje vsakega posameznika na kongresu, ali pa organiziranih enakomislečnih skupin. Treba je bilo vedeti, da morajo načela ostati nad "slogo." Brez tega je moralo biti vsem jasno, da bo sloga več škodovala, ko koristila.

Tako je bilo prav gotovo po veliki večini pred letom dni. Toda pojavila se je "vzgoja," ki je delala "piecemeal." Pri nekaterih, morda pri večjem številu kot bi si človek upal pričakovati, je ta "vzgoja" naravnost sijajno napredovala. In se je zgodilo, da so načela podlegla "slogi," ki se pa danes pri marsikom lahko imenuje — navadna trma! Ali se ni na primer g. Zalar še sredi poletja odločno izjavil zoper "moralno in materialno pomoč partizanom," češ da (vsaj po Adamičevih besedah) tisti, ki jih je g. Zalar zastopal, še niso "pripravljene iti tako daleč." Well, do seje sredi novembra so bili očitno že "pripravljene" in ne samo moralna, tudi materialna pomoč je šla partizanom v povečani meri in brez protesta g. Zalarja...

Vidite, to je nazorna slika, kako ta reč deluje. Niti tu med nami, ki nismo nekje v gozdovih in pod najrazličnejšim pritiskom, ni bilo treba več ko eno leto, da je stvar uspela. Sicer je res, da tu ni šlo za kako klanje... Ta reč bi kajpada vzela, tu med nami še precej precej več časa. Nismo v gozdovih. Toda že samo misel, da bi utegnili ljudje iz vrst g. Zalarja in gospe Prislantove dati moralno in materialno pomoč onim, ki so uprizarjali "zverinstva," kot imenuje to stvar g. Zajc, bi po mojih netrnostega človeka morala vzeti malo več ko eno samo pičlo leto, ali celo samo nekaj mesecev...

Isto, kar velja glede "zverinstva," velja tudi, in v isti meri, glede klanja, ki si ga je SANS privoščil nad resolucijami Slovenskega Kongresa, nad toliko povisevano demokracijo, nad samoodločevanjem ljudstva tam doma, nad čuvanjem naše tukajšnje sloge in še kaj drugega takega. Vse to je šlo rakom žvižgat, ker je v SANSU uspela "piecemeal" politika, in je zdaj mogoče odkrito delati za sovjetizacijo Slovenije s pomočjo denarja, ki je bil nabrajan za vse kaj drugega. In sovjetizacija, ki je narod doma niti malo ne želi, mu bo samo vsiljena, če jo bo kdaj imel — vsiljena prav tako kot mu je bilo vsiljeno "zverinstvo" nad katerim z nami vred tudi g. Zajc zamuje za glavo!

Opomba: Ako beseda "piecemeal" g. Zajcu in še komu drugemu ni dovolj jasna, naj si misli na njenem mestu drugo besedo — LIMANICE!

Zanimivo pismo iz Italije
Spodaj navedeno pismo je prejela v pismu svojega sina Louisa, ki se nahaja z kanadsko armado v Italiji, Mrs. Louis Urbas, 1114 E. 60. St., in ker je pismo res zanimivo in iz katerega se zrcali neskončno gorje, ki ga prenašajo naši nesrečni bratje in sestre tam onstran morja, ga prinašamo v celoti, kot sledi:
"Draga gospa!
"Oprostite mojemu nadaljnemu pisanju. Sem Slovenka doma iz Borovnice pri Ljubljani, nahajam se v Italiji že 17 mesecev kot "konfinata politična." Dne 28. septembra so zavezniške vojaške trupe zavzele to mesto in osvobodile nas, ki smo bili nasprotni fašizmu in zato pregnani iz svojih domov.

"Gospa, morali bi videti, koliko veselja je bilo ta dan, ko so nas vaši hrabri sinovi rešili in odprli zapore, v katerih smo dolge mesece hrepeneli pričakovati v bolesi in bridkosti dan rešitve. Prišel je dan veselja, ko so vaši vojaki dosegli in nas rešili spon, ki so nas težile. Med hrabriimi vojaki je tudi Vaš sin Alojzij zdrav in bojevit za pravico in pravi sin slovenske matere. Srečno smo se sešli v hotelu, kjer začasno spimo in jemo skupno z drugimi konfiniranci.

"Oprostite, takoj smo se vprašali, odkod je kdo in tako smo se dogovorili tudi z Vašim sinom, ki mi je rekel, da naj Vam pišem v slovensčini in da Vam povem, kdo sem in kako se mi godi. Sem poročena in imam dva otroka, eden je star 9 in drugi pa 7 let. Silno mi je težko, ker jih nisem videla že dolge mesece. Toda, to še ni dovolj, moj mož je že dve leti in pol nekje v Italiji, pregnani so mi tudi moje starše; mama ima 74 in oče pa 76 let. Borili smo se za pravico, našli pa smo trpljenje in bridkost. Zdjaj pa imamo zadoščanje, ko so dospeli Vaši in nam dali svobodo.

"Gospa, vedite, da se tudi naši bratje borijo in krvavijo za pravico in svobodo. Da, koliko jih je že padlo pod krvoločnim sovražnikom Nemcem, dovolji, kadar se povrne Vaš sin Alojzij, dal Bog, da se kmalu vidite srečni in zdravi, on Vam bo lahko povedal, kako silno smo bili prizadeti vsled tega neizmernega trpljenja vsi Slovenci.

"Sedaj Vas pa prosim gospa, če Vam je mogoče kaj pomagati. Morda mi pošljete kaj, ker za zdaj se še ne moremo vrniti v svoje domove, je potrebno, da še nadalje ostanemo v tujini, toda tu dobimo le postelje in hrano, dočim je potrebno tudi malo denarja za nakup kakšnega sadja. Ker mi je moja družina vsa preganana, mi od tam ni pričakovati nikake pomoči. Mislim, gospa, da me boste razumeli in mi oprostili. Teško mi je nadlegovati Vas, ker Vas osebno ne poznam, toda iz pripovedovanja Vašega sina Alojzija sem prepričana, da ste ena gospa usmiljenega srca. Z Bogom,
"Ivanka Čepon-Molek.
Ex-Konfinata politična,
Kampo koncentramento,
Bari, Italija."

Vabilo na letno delniško sejo

Centeni delničarji-ke SDD, 10814 Prince Ave!
Zopet je prišel čas, v katerem imajo direktorji SDD dati odgovor od svojega dela, ki jim je bilo izročeno na delničarski seji pred letom dni. Vsako delo ima svoje težave in tako jih je imelo tudi naše. Izvršili smo ga — vsaj tako mislimo — po naši najboljši moči v korist dvorane in vseh delničarjev. Kar smo storili, smo se dobro zavedali, da smo odgovorni vam delničarjem, ki ste nam izročili dvorano v oskrbovanje za tekoče leto 1943.

Delo je bilo težavno, ker se nahajamo v vojni in v takih časih je poslovanje vse drugačno kakor v mirnem času. Marsičesa že primanjkuje na trgu in ako je še, se istega ne more dobiti v taki količini, kot se želi in tako smo rinihi naprej, kolikor smo sploh mogli.

Mnogo naših mladih delničarjev se je podalo v boj za svobodo in jih ne bomo imeli prilike videti v naši sredini na delniški seji. Zato se moramo pa mi toliko bolj zavzeti, da bomo napolnili dvorano in ako to storimo, kar je naša dolžnost, je že mnogo naših težko odstranjenih in mnog o dela storjenega.

Naša letna delničarska seja se vrši v nedeljo, 12. decembra, 1943 točno ob 2:30 uri popoldne, v naši SDD na 10814 Prince Ave. Na tej seji bo poleg letnih računov tudi volitev direktorjev, oskrbnika, oziroma oskrbnice in kar bo še potrebno pri poslovanju v prihodnjem letu 1944.

Prosimo in pričakujemo največje udeležbe, da boste vsi vedeli in dobili pojasnilo, v kakem položaju se nahaja vaš dom, vaš dvorana.

Z bratskim pozdravom,
Direktorij SDD.,
10814 Prince Ave.

Podružnica št. 41 SZZ

Zopet se nam je približal mesec december in z njim pa tudi naše letne seje, ki so velikega pomena za celo prihodnje leto. Tudi naša podružnica ima svojo letno sejo in sicer 7. decembra v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. v navadnih prostorih. Seja se prične točno ob pol osmih zvečer.

Tem potom so prošene vse članice, da so gotovo vse navzoče, ker je vsake članice dolžnost, da se vsaj enkrat ne leto udeleži seje in s tem pripomore, da se ukrene vse najboljše za bodoče leto. Bo več važnih točk na dnevnem redu, o katerih moramo razmotrivati. Važno pa je, da ste vse navzoče tudi radi tega, da se vam vsem pojasni radi bodočega asessamenta. Volitev odbora je tudi važnega pomena, zato pa le pridite, da si boste izbrale odbor, ki bo vam povolji.

Po seji pa bomo imele tudi malo domače zabave. Apeliramo prav na vse, da ste gotovo navzoče na seji 7. decembra. Pozdrav,
Odbor

Francoski znanstveniki pravijo, da je na svetu 2,790 različnih jezikov.

FOR VICTORY
BUY
UNITED STATES
WAR BONDS AND STAMPS

Vas z mnogimi otroci

V Zgornji Šleziji je vas imenu Schoenwald, ki se ponese z mnogimi otroci. Med njimi 1200 materami jih je manj kot 800, ki imajo štejeleto zarod. Samo 331 mater dalo življenje nič manj ko 3117 otrokom. Če bi bilo vsod v Nemčiji tako, bi ta šteta dva — ali trikrat toliko otrok kakor danes.

Lepo počasi smo rinihi v to jutro in se bližaji počasi lemestu Willoughby, ki je kaj mil od Euclida. Kmalu bomo, ko smo pasirali prve hlane, je naenkrat France zavpjal: "Jack, ustavi malo!"

"Kaj pa je?" sem bil radoveden, "ali se je osni smel?" "Ti samo ustavi, drugo se pa samo rešilo," je ukazoval France in že držal za klop pri avtnih vratih. Radovedno sem zažljajal in ustavlil ob niku. France skočil ven in ubere narvnost v bližnje slopje.

"Kam pa gre France?" vprašam Jima.

"Meni se nekaj sumljivo čaka, bom šel pogledat, kaj jim, reče Jim in skočil Francetom. Saj ni tepečen, da bi hodil od hiše do hiše pobirali lesnike in orehe, pa si mislil in gledal za široko ki sta izginila skozi široko ta bližnje hiše. Kaj neki izta? Tedaj mi pa nenadoma treščil v glavo močna suna in naglo pogledam na hišo in sumnja me ni varala — na salun!

"O, da bi vaju tri sto letnih pocitalo! Kaj se bo zdej samo napajali vsi pot Madisona? Preteoto moram imeti veliko gobo, da s tavnemo iščeta uteh ob Ampak, če mislita, da me bakanila, se motita. Predno počasen računar našel ob smu je vsi trije stali za moj zadnja beseda v tej stvari. Enkrat se mi skušajta izmama in bom eno zaigral, kaj vama ne zdi. Pa kaj vama je prav za prav? Saj nis prodali tramov ali zapane, bi zdaj delali stacione kempel."

"Veš, Jack," mi pojasni France, "s Jimom sva stavale števila prostorov. Na Bog roko ven molli od Euclida do Madisona. Jaz trdim, jih je dvajset, Jim pa trdi, jih je samo devetnajst."

"Zelo pametna stava, potrdim. "Toda pa ne bi treba napraviti tako, da bi te uljive prostore štela gredica avta?"

"Nak, tisto pa ne velja, pa veš, kaj je za vrati. Tudi je stopiti v vsak prostor in na licu mesta prepričati, da niso morda samo kaki titule hramčki."

"O, Marička pomagaj, bomo od tukaj pa do Madisona res ustavili v vsaki ostanjiji res ustavili v vsaki ostanjiji. "Ne kaže drugače. Saj stavo imava samo midva, ti lahko pri vsaki postaji stavo imava samo midva, ti v avtu čakaš na nanju."

"O, ne, tisto pa ne velja, bomo hodili teh 60 ur te stopinjah in če bo treba, ležali skupaj pod istim klopom. Kar mene skrbi je samo to, kar bosta enkrat vidva presedala vse gostilne. Posebno ša nameravata šteti s tekočimi kazil. Sveta pomivarka, kol mora človek preštati, če po po svetu s takimi pasuzji, kak sta vidna. Na zdravje!" sem sta vidna. In ga zvrnil šilee, se z rokavom okrog ust in šli s No, potem se je pa začel ljudsko štetje, kot boste videli.

Kako se je Treušnik vozil v Trst

Spisal Janko Mlakar

katkomalo pogrešala ju ni posebno; sva vsaj imela prostora.

od Jesenic do Bleda, tovo najlepša na novi železnici, da, sme se celo prištevati za najlepši celotni avstrijski železniki. Sum v meso globel, čez rždrva vlak po predzno prostoru mostu, toda krasnega pogleda na ljubko Blejzerno ne zgreši kdo tako krasno.

odnkraj Rečice se nam razkrije jasna njegova gladina; njeno razgrnjeno pa leži na njem šele, ko pridemo na postajo Bled. Lepšega jezera gotovo niso mogli najti na kolodvor, Vsakemu, še neznanemu človeku se lahko prilepi jezero s svojim otokom v sredi, ko gleda izpred lepega pogleda poslopja.

ni čudno, da je Bled svetovno letovišče, in da se vil okrog jezera zavrti v dognednem času.

blak pod zemljo. Toda ni čisto kratak; komaj nalašč. Bilo, kajti kmalu ne bo več. Zakaj vsled nove železnice bodo rastle vile ob njegovem obrežju kakor gobe pod dežju. V par desetletjih bo vladalo na sedaj še tako samotnem jezeru isto šumno živiljenje kakor na Blejskem. Bat se je le, da bo pri tem prevladal tuj živelj, in da bodo domačini potisnjeni v kot. Že sedaj se sliši ob jezeru in v Bistrici včasih, zlasti ob nedeljah, toliko laščine, da bi človek skoraj mislil, da je v tržaški okolici, ne pa pod snežnim Triglavom.

Ko se pripeljeva do konca jezera, obrneva zopet proti Bistrici nazaj. Sedaj še le zapaziva, da ni psa za nama. Toda kmalu zaslišiva njegovo lajanje in ga tudi takoj potem zagledava.

Zaganjal se je v gručo otrok, ki so se ga branili s palicami in se zvrven drli, da je bilo strah. Komaj naju zagleda, pusti otročaje in priskače v veselih skokih k vozu. Hotel sem kar mimo, toda neko suho in dolgo gosposko žensko, z velikanskimi očali na nosu in z debelo knjigo v rokah, me začne ogovarjati precej osorno:

"Kaj je ta pes vaš?"

"Ta pes da bi bil moj? Ne! Kaj vam je pa storil?"

"Napadel nas je. Otroci so se mirno kopali, kar pridirja ta pasja mrcina, skoči v vodo ter jih začne vlačiti ven, enega za drugim. Kakor hitro je šel kdo zopet v vodo, skočil je takoj za njim in ga vlekel nazaj, tako da se sedaj nobeden več ne upa v vodo. Vrh tega jim je pa še raztrgal kopalno obleko in nekatere celo opraskal. Vi ga poznate gotovo. Kdo je njegov gospodar, da ga naznamim?"

"Psa poznam dobro; Jazon mu je ime. Le naznanite ga, toda opravili ne bodete nič. Zakaj on je laški podanik in celo grofovskega rodu."

Tako se je namesto mene odrezala Ivanka. Jaz sem pa kar pognal in pustil Jazonove sovražnike na cesti.

"Kako si pa vendar mogla reči, da je pes grofovskega rodu," očitam potem Ivanka.

"Kako sem mogla reči," čudi se ona, "saj ste sami pravili, da ga je grof Ceconi podaril gospodu župniku Pibru. Ako je pa Jazon iz grofovske hiše, potem je tudi grofovskega rodu. Zakaj spominjam se še dobro, kako ste nas učili v šoli, da pomeni "iz hiše Davidove" toliko, kakor iz "rodu Davidovega."

(Dalje prihodnjic)

Radovednost je hčerka pekla

Ruska narodna pripovedka.

Živel je lovec, ki je imel dva psa. Nekega dne je z njima odšel na lov. Dolgo je kolovratil po livadah in gozdovih, a ujel ni ničesar. Že se je začelo mračiti in lovec je hotel odiniti proti domu. Nenadoma je zagledal pred seboj nekaj čudnega: posušen štor je gorel z močnim plamenom, sredi ognja pa je sedela kača.

Kača ga je nagovorila:

"Reši me iz ognja, človek božji in osrečila te bom; razumel boš, kaj govori žival in kaj poganjati ptica."

"Prav rad bi ti pomagal, pa ne vem kako," je rekel lovec.

"Pomoli mi svojo palico, da zlezem po njej iz ognja," je svetovala kača.

Lovec je storil, kar mu je velela in kača se je srečno rešila iz ognja. Izkazala mu je svojo hvalenost z besedami:

"Hvala za dobroto! Poslej boš razumel vse, kar živali govore in ptice pojo. A ne povej tega nikomur, sicer boš moral umreti!"

Lovec se je poslovil od dobre kače in šel dalje. Temnilo se je zmerom bolj, da kmalu ni videl peti pred se. "Do doma je še daleč," je pomislil. "Najboljše bo, če kar tukaj prenočim."

Rečeno — storjeno. Zakuril je ogenj in se zleknil zraven njega po tleh. Pa je zdajci kar zazijal od začudenja: razumel je vse, kar sta se njegova dva psa pomenkovala.

Slišal je, kako je prvi pes rekel drugemu:

"Bratec ostani pri gospodarju, jaz pa stečem domov, da ne bo hiša brez čuvaja. Svet je dandanes poln malopridnežev, ki izkoristijo noč za svoje hudozne namene."

Drugi pes je rekel prvemu:

"Kar pejdi, bratec! Srečno pot!"

Proti jutru se je pes vrnil in rekel tovarišu, ki je z gospo-

darjem prenočil v gozdu: "Dobro jutro, bratec!"

"Bog ga daj," je odgovoril drugi pes.

"Ali sta z gospodarjem srečno prebila noč?" ga je povprašal prvi.

"Srečno, hvala Bogu. Kako pa je bilo doma?"

"Oh, slabo, bratec! Komaj sem priteknel domov, že je gospodinja zarenčala nad menoj: Mrha pasja, kje imaš pa gospodarja? Za večerjo mi je dala ožgano skorjo. Poduhal sem jo, a pojedli je nisem mogel. Gospodinja se je raztogotila in začela udrihati po meni, da je bilo joj. Ponoči so se od nekega prikradli tatovi in hoteli vlomiti v žitnice in srambe. Zalajal sem in se zakadil vanje, da so pri prici pokazali pete. Očesa nisem zatislil vso noč."

Lovec je poslušal, kar sta dva psa govorila in razjezil se je, da bo ženo hudo ozmerjal in kaznoval.

Ko je stopil čez prag domače hiše je pozdravil:

"Dobro jutro, žena!"

"Dobro jutro, mož!" je odgovorila žena, nič hudega sluševča.

Mož je napravil nedolžen obraz in vprašal:

"Ali je pes prišel sinoči domov?"

"Seveda je prišel," je prikimala žena.

"Pa si mu dala večerjo?"

"Dala, dala, ljubi moj," se je lagala žena. "Polno skledo mleka sem mu nalila in velik kos kruha vanj nadrobila."

Mož je udaril z nogo ob tla in zakričal:

"Laze! Samo suho skorjo si mi dala in s korobačem si ga namlatila."

Žena je spreviedla, da mož zaga ve. Ni ji preostajalo drugega, kakor da je priznala svojo krivdo. Ker pa je bila na vso moč radovedna, je začela iščati vanj:

"Kako si pa vse to izvedel?"

"Teža pa ne povem," je odgovoril mož.

Ženi pa žilica radovednosti

le ni dala miru. Kakor mlada mačica se je začela priliznjeno sukati okoli moža in ga prositi:

"Daj, daj, povej, ljubi moj!"

"Ne morem, res ne morem," se je branil mož. "Če ti povem, moram pri prici umreti."

Radovednost njegove žene pa je bila večja od ljubezni in moldevala je kar naprej.

"Povej, povej, moj ljubi!"

"Dobro, povedal ti bom, a prej se moram pripraviti na smrt," se je vdal mož.

Nataknil si je belo srajco, legel je pod svete podobe v kot in že odprl usta, da bi povedal ženi vso resnico o kači in njenem čudežnem darilu.

Ta čas pa so v hišo vdrle kokoši. Za njimi je mogočno prikorakal petelin in jih začel kar po vrsti kljuvati in renčati:

"Jaz vam bom že dal! Nisem tak osliček kot naš gospodar, ki ima eno samo ženo, pa se te ne more ukrotiti in spametovati! Jaz vas imam 20, pa me morate ubogati vse, sicer vam vse perje populim!"

Lovec je to slišal in srmotno se mu je zdelo, da bi se mu celo kokoši posmehovale. Hop! je skočil na noge, vzel v roke palico in dokazal ženi pri prici, da je on gospodar v hiši in da prehuda radovednost nikoli ni dobra.

Žena ga je v solzah prosila odpuščanja in mu sveto obljubila, da ga nikoli več ne bo nadlegovala z nepotrebnim izpraševanjem. In kar je v tej zgodbi najčudovitejše in najneverjetnejše: svojo oblubo je radovedna žena držala do smrti.

Kupujmo obrambne obveznice in znamke!

10% SAVED NOW OR 100% TAKEN BY THE AXIS LATER!

BUY WAR BONDS

To je bila nekoč plesna dvorana, katero pa so nacistjske bombe v enem zadnjih nacistjskih bombnih napadov na London popolnoma porušile. Poslopje je popolnoma uničeno, in marsikateri plesalec je našel smrt pod razvalinami. Videti je reševalce, ki brskajo po razvalinah za mrtvimimi žrtvami.

Če bi "Yankeeji" ne bili imeli tako dobre šole in predvaje v streljanju na nacistjske pozicije v Italiji, bi praj gotovo ne bili tako dobri streliči v tarčo, v katero mečejo pušice v počivališču v Neaplju. Slika nam predstavlja fanta od 5. ameriške armade.

DELO DOBIJO

Rough brusachi
Pomočniki na kladivu
Razpečevalci
Packers
Shear pomočniki
Die Polishers

Plača od ure poleg "overtime"

STEEL IMPROVEMENT & FORGE CO.
 970 E. 64. St.
 (290)

MOŠKI Z VOZIČKI
 delo znotraj
 Razdeljevanje hrane delavcem
 Plača od ure in overtime
 Podnevi ali ponoči
The American Stove Co.
 AIRCRAFT DIVISION
 1825 E. 40. St.
 (291)

HOTEL STATLER
 potrebuje moške za delo:
OSKRBNIK
ČISTILEC POHIŠTVA
ZA DELO V KUHNJI
 Ženske potrebuje za:
DELO V KUHNJI
KUHARICO
ČISTILKE OKENJ
 Plača, hrana in uniforma, odvisna od dela.
 Zglasite se v ožadiju hotela, vhod na 12. cesti Personnel Office soba št. 335 med 9 zjutraj in 6. popoldne
 (288)

ŽENSKESKE
 za
splošna dela v kafeteriji
 podnevi ali ponoči
 Plača od ure povrh overtime
 Morajo biti državljanke
 Lahko in prijetno delo
The American Stove Co.
 AIRCRAFT DIVISION
 1825 E. 40. St.
 (291)

MALI OGLASI
Hiša v najem
 V najem se odda hiša 7 sob in furnez; hiša sama zase. Nahaja se na 7612 Lockyear Ave. Za več informacij pokličite HE 3409. (287)

Ako iščete
 dobrega popravilca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno prvovrstno delo. Popravljamo stare čevlje ter imamo polno zalogo finih, novih moških čevljev. Cene zmerne.
FRANK MARZLIKAR
 16131 St. Clair Ave.
 (Tues. x)

Soba se odda
 Odda se opremljena soba za pečlarja; lahko si tudi kuha. Oglasite se na 1162 E. 60. St.

V najem hiša
 V najem se odda hiša za eno družino, 5 sob; odda se mirni družini. Nahaja se na 1564 E. 45. St. Lastnik pa stanuje na 18205 La Salle Ave. (288)

Vabilo na sejo
 Glavna letna seja podružnice 14 SMZ se vrši v sredo 8. decembra ob osmih zvečer v Turkovi dvorani, 16011 Waterloo Rd. Vabljeni ste vsi člani, da se gotovo udeležite, posebno pa opozarjam vse one, ki so zaostali z assesmentom.
 Tajnik.
PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

DELO DOBIJO

TEŽAKI
 Plača od ure povrh overtime.
 Morajo biti državljani.
The American Stove Co.
 Aircraft Division
 1825 E. 40. St.
 (291)

Tovarniški DELAVCI
 Pedznanje ni potrebno
 Prilika za napredovanje
 Ponoči ali podnevi
 Plača od ure 53 do 60 ur na teden.
OSBORN MFG. CO.
 5401 Hamilton Ave.
 (287)

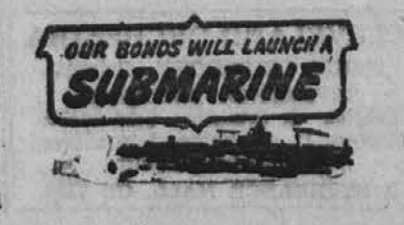
DELAVCI
 za
SPREJEMANJE
ODPOŠILJANJE
MIZARSKI ODDELEK
SPLOŠNA DELA NA JARDU
DELO V SKLADIŠČU
 Velika plača od ure in overtime
The Cleveland Tractor Co.
 19300 Euclid Ave.
 (287)

OSKRBNICE
 Poln čas 5:10 popoldne do 1:40 zjutraj.
 Šest noči v tednu.
V mestu
 750 Huron Rd. ali 700 Prospect Ave.
 Plača \$31.20 na teden.

Delni čas
 1588 Wayne Rd., Rocky River.
 Tri ure na dan, 6 dni v tednu.
 Plača \$9.90 na teden.
 Ako ste zdaj zaposleni pri vojnem delu, se ne priglasite.
 Employment Office odprt od 8 zjutraj do 5 popoldne vsak dan, razen v nedeljo.
 Zahteva se dokaz o državljanstvu.

The Ohio Bell Telephone Co.
 700 Prospect Ave., Soba 901
 (291)

Moške in ženske splošna tovarniška dela
 se potrebuje za
 6 dni v tednu
 48 ur dela na teden
 Plača za ZACETEK
 Moški 77½c na uro
 Ženske 62½c na uro
 Morate imeti izkazilo državljanstva. Nobena starost ni omejena, ako ste fizično sposobni opravljati delo, ki ga nudimo.
 Zglasite se na
Employment Office
 1256 W. 74. St.
National Carbon Co., Inc.
 (287)

MISTERIJA

ROMAN

Rattlesnake je na njeno povelje vzela seboj Kuan-Tinga in štiri Kitajce, ki so bili močni kot Herkul, in vsi so šli v kadilnico, da se polastijo Lionela, o katerem so mislili, da leži zaprt v opiške sanje.

Ko jih je Lionel zapazil, je skočil s svoje postelje. S strašnim udarcem je s pestjo udaril kapetana Rattlesnaka na čeljust, da se je ta kar zgrudil. Ob enem je sunil tako silno z nogo enega njegovih spremljevalcev, da mu je prelomil kost na nogi. Velika zmešnjava je nastala: kričanje in zvižganje je vznemirjalo podzemsko mesto. Iz vseh izhodov neizmernih katakomb so prihajali Kitajci, oboroženi s samokresli ali noži, da pobijejo ogleduha.

Sredi krika in vikla v vseh jezikih Daljnega Vztoka se je Lionel boril kot lev, delal prostor okoli sebe in skušal priti do hodnika, po katerem je prišel.

Njegovi nasprotniki niso odgovarjali na njegove udarce, toda skušali so ga obkoliti in od minute do minute je narasčalo njih število.

Lionel se je popolnoma obvladal in je spoznal, da le podleže v boju s tako številnimi sovražniki, ki jih je podžigala Misterijina prisotnost. Ta ženska jih je navduševala in jim obljubljala visoke vsote.

Naenkrat so tigri v svojih kletkah divje zarjuli, da je odmevalo po vsem podzemlju. Vkljub pogumu je Lionela zadrželo v srce: zdelo se mu je, da je izgubljen.

Mlad Kitajec se mu je kot kača zvil med noge in ga dvakrat rani v nogo z nožem in revolverski strel, izpaljen iz neposredne bližine, mu je odnesel čop las. S peto je zadel mlademu Kitajcu strašen udarec, da mu je prebil čepinjo, toda v tem trenutku ga je zadela krogla v levo ramo, in spoznal je, da z napol otrplo levo roko kmalu več ne bo mogel nadaljevati boja.

Tigri so znova začeli rjoveti, kakor bi jim njih nagon pravil, da jih čaka živ plen. S pobnim čelom in stisnjenimi zobmi se je sedaj Lionel boril z energijo obupnega kroglje, ki so padale okoli njega kot toča in krvavel je že iz več prask.

Naenkrat pa je zmagovito zatulil, da so se prestrašeni napadalci za trenutek umaknili. Prišla mu je namreč misel, kako se more rešiti in ki jo je bil zaman iskal vseh pet dolgih minut, katere je trajala borba.

Kot strela se je vrغل na Misterijo, ki je stala v prvi vrsti napadalcev; zagrabil jo je krepko okoli pasa z levico, med tem ko je z desnico pritisnil cev svojega browninga na njeno senca.

—Če se me kdo dotakne, je zaklical v tišini, ki je sledila temu drznemu napadu, pri pričestrelim to žensko.

Prestrašeni Kitajci so se umaknili za več korakov ter tako pustili prazen prostor okoli Lionela in Misterije.

—Izpusti jo, je kričal Kuan-Ting, sicer gorje ti!

Seveda Lionelu niti na misel ni prišlo, da bi slusal Kitajcu. Ni izpustil Misterije, koje srce je čutil biti pod svojo roko, med tem ko je z drugo roko

pritisnil na njene sence cev svojega orožja.

Dolga minuta je tako pretakala v popolnem molku. Končno je premagana Misterija zajekljala z glasom, tresočim se od besnosti in ponižanja:

—Pustite ga, naj gre; kajti drugače me ubijete!

Kuan-Ting je stopil korak naprej na prazni prostor in slovesno dvignil svojo roko, rekoč:

—Izpusti to žensko in prisegaj pri Budhi, da smeš svobodno oditi odtod.

—Ne verujem ti, je dejal Lionel, ne da bi se ganil, ali izpustil svoj plen.

—Nimaš prav, če ne zaupaš strašni prisegi, ki sem jo storil. Toda poglej, hočem ti pokazati, da mislim resno.

Kuan-Ting je stopil k steni in pritisnil na gumb. Par korakov od Lionela so se odprla vratca in zapazil je stopnice, ki so vedle na prosto. Na koncu je opazil košček modrega neba.

Lionel ni odgovoril, toda posluševal se je Misterijinega telesa kot živega črta in približal se je stopnicam.

Ko je stopil na prvo stopnico, je sirovó sunil mlado ženo v sobo nazaj in naglo za seboj zaprl vrata.

Bil je rešen; solnčen žarek je veselo sijal na najvišjo stopnico.

—Svoboden sem! je zamrmral in se zmagoslavno nasmehnil. Razen tega pa tudi vem, kam odpotuje moja sovražnica.

Obrisal si je pot in kri s čela in začel počasi stopati po stopnicah navzgor. Ko pa je stopil na četrto stopnico, so se tla izmaknila pod njegovim nogami, stopnice so izginile in zvalil se je v globoko temnico. Glava mu je udarila na oster kamenit rob in izgubil je zavest.

TRETJE POGlavJE

Misterijin ujetnik.

Ko je Lionel zaprl vrata za seboj, so preplašeni Kitajci molčali, toda ko so začeli skritanje obračajočih se stopnic in krič, ki ga je izustil Lionel pri padcu, so glasno izražali svoje zadovoljstvo.

Edino Misterija je molčala. Gledala je temno in nasprotujoča si čustva so se borila v njej: sovraštvu, jeza in občudovanje.

—Vkljub vsemu smo tička vendarle ujeli, je zmagoslavno kričal Kuan-Ting.

—A ne s tvojo pomočjo, je ježno odvrnila Misterija. Če bi ne bil ti tako nepreviden, bi ne bil Brady nikoli prišel v podzemsko mesto in ne eden izmed vas ni našel sredstva, da bi mi pomagal, ko je pritisnil cev svojega browninga na njeno senca.

—Ničesar nismo mogli storiti, ker smo se bali, da vas ubije.

—Postreliti bi ga bili morali iz daljave, saj se nahajajo med vami izborni strelci.

—Bali smo se, da vas ne ranimo.

—Najti bi bili morali kako drugo zvijačo . . . Že spet sem morala opaziti, da vsi skupaj niste dosti vredni. Toda pustimo to. Ker je sedaj v naši pesti in ker nam je že storil toliko zlega, se ga moramo čim najhitreje odkrižati.

Kitajec, ki je bil vedno previden, je dejal:

—Skoro gotovo se mu pri padcu ni nič hudega zgodilo in razen tega ima še svoj pihalnik.

—To se pravi, je dejala Mi-

sterija zaničljivo, da je ujet in ranjen in da se ga v kljub temu bojite. Uporabite torej sredstvo, ki ugaja vaši strahopetnosti. Odprite vodovod, da na ta način utone v ječi.

To povelje je le s težavo izgovorila in vkljub svojemu sovraštvu se je le s silo mogla odločiti k temu.

Kuan-Ting je navdušeno pozdravil to povelje:

—Tako storimo, je zaklical. Na ta način se čisto enostavno odkrižamo svojega sovražnika in brez vsakega ropota.

—Torej hitro, in molči mi že enkrat o tem človeku!

Kitajec se je priklonil, odprl omaro v kotu sobane, in tam začel vrteti železno kolo, ki je zapiralo cev, katere je bila v zvezi z mestnim vodovodom. Lionel, ki je ležal onesvečen na dnu luknje, v katero je bil padel, se je naenkrat zbudil od ledenega hlada.

Odprl je oči in zapazil, da leži sredi velike luže. V višini dveh metrov pa je mogočen curek vode tekel iz velike pipe v zidu. Lionel je takoj razumel, kakšen načrt imajo njegovi nasprotniki: utopiti ga hočejo v tej luknji, ne da bi se mogel braniti. Voda mu je že skoraj segala do kolen.

Pregledal je v naglici stene ječe, toda nikjer ni bilo vrat; edino na stropu je opazil odprtino, skozi katero je padala luč, toda ta je bila preprežena z železnimi palicami. Skušal je splezati do vrha, toda stene so bile čisto gladke in zaman se je trudil.

—To pot sem v resnici izgubljen in ni mi rešitve, si je mislil.

Voda je silno naglo pritekala. Segala mu je že do pasu. Tu je prišel na genialno idejo. Vzel je browning in hladno nameril na eno železnih palic. Roka se mu ni tresla. Zajedno z rezkim pokom je odletel kos debelega, a zarjavelega železja. Zadovoljno se je nasmejaj.

—Ne bodo me ne!

Ravno tako točno je oddal še več strelcev, med tem ko mu je voda rastle že do prsi; toda železna rešetka je bila razbita.

Trenutek pozneje je že moral plavati, da ni utonil. Leže se je držal nad vodo in čakal nekaj minut, da je toliko narastle, da je lahko z roko prijel še ostale iz zida štrleče palice. Obupno je zagrabil zanje in se hotel dvigniti, a med tem ga je voda, ki je začela z velikim silo buhati pod njim, sama porinila skozi odprtino in odnesla v svojih mogočnih vrtincah kot slamnato bilko. Slabotna dnevna luč mu je kazala, da se nahaja v dolgem, a nizkem podzemskem kanalu: tok ga je bil zanesel v mestno kanalizacijo.

Zbral je zadnjo energijo in se vzdrževal na površju vode, ki je naglo drla naprej. Naenkrat ga je močan vrtinec potegnil pod vodo. Slana voda mu je vdrla v usta. Spoznal je, da se tu kanal izliva v morje.

Karl Heinz Alfred Fenger, star 27 let, je pobegnil iz internacijskega taborišča v Casselton, N. D., kamor je bil poslan radi moralnega napada v Chicagu. Policija ga išče širom Zed. držav.

Z enim sunkom noge je bil spet na površju. Bil je v zapaščenem kotu starega pristanišča. Solnce je ravno zahajalo. Okoli njega so prepelele barke ležale v blatu. V daljavi je zapazil na obrežju par žalostnih kolib.

Če bi se dobro držal, bi se v nekaj minutah lahko rešil; a bil je silno utrujen, ves premražen in slab.

Čutil je, da nima več moči, da bi se obdržal na vodni gladini. Obrežje se mu je zdelo tako silno daleč, da ga nikoli ne bi mogel doseči.

V tem trenutku je čul klopotanje dveh vesel, udarjajočih po vodi, in za njim se je prikazal čoln, v katerem sta bila dva mornarja. Klical je na pomoč in začel plavati v smeri proti čolnu. Par trenutkov pozneje sta ga mornarja potegnili iz vode, prav ko je bil že čisto na koncu svojih moči.

Energično je stisnil roke svojih rešiteljev. Na prvi pogled

je spoznal, da sta poštena človeka.

—Kaj ste tukaj delali? ga je vprašal eden izmed njiju.

—Slučajno sem padel v vodo, je dejal Lionel, ki mu niti na misel ni prišlo, da bi razlagal neznanim ljudem izredne doživljaje.

Morala sta se zadovoljiti s tem odgovorom, ki se jima sicer ni zdel preveč jasen, a to molččnost sta si razlagala iz utrujenosti in oslabelosti rešenega gospoda. Na njegovo zahtevo sta ga peljala do bližnje mornarske gostilne, kjer je izpil več vrolih grogov. Mudilo se mu je domov.

Ko se je malo okrepčal, se je poslovil od svojih rešiteljev. Vsakemu je dal bankovec za sto dolarjev, čemur sta še silno čudila. Potem se jima je še enkrat prav iskreno zahvalil in jima je prijateljsko stisnil roke.

Le malo opotekajoč se je odšel iz gostilne, si najel taksi in se dal odpeljati domov. Zvesti

V spomin. — Mnogi Amerikanci so na prostoru westminsterske opatiije v Londonu postavili male lesene križe v spomin padlim tovarišem. Slika nam predstavlja dva ameriška vojaka in sicer levi je mornariški električar Leo Barron iz Arkansasa, Texas in desni pa je Sgt. W. H. Donnelly, Flushing, N. Y., ko postavljata take križce.

Domačini na Korziki so bili jako prijazni, napram francoskim vojakom in so jim v veseljem dajali vse potrebne informacije. Na sliki vidimo žensko, ki je nabrala suhljadi in ko je srečala francoske vojake jim je tudi povedala, v katero smer naj se obrnejo za sovražnikom.

Tolliam se je silno prestrašil, ko je zapazil, kako je njegov gospodar bled, premočen in ranjen na več mestih.

—Odkod vendar prihajate? je vprašal ves vznemirjen. Stavim glavo, da ste imeli spet opraviti z Misterijo.

—Uganil si, vse ti povem, a pozneje; zdaj mi je treba toplice kopeli, svežega perila in druge obleke in pa silno lačen sem!

Dalje prihodnjič

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z žalostnim srcem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da nam je nemila smrt vzela iz naše srede dobrega in skrbnega soproga, očeta in brata

Ignac Stepic

ki je po zelo kratki in mučni bolezni, zadet od mrtvo-uda dne 17. novembra, 1943 zatisnil za vedno svoje dobre oči, star 66 let. Po opravljenih pogrebnih obredih v cerkvi sv. Lovrenca je bil prepeljan pod vodstvom Grdinovega pogrebnega zavoda na Kalvarijo k večnemu počitku. Iskreno se zahvaljujemo Mr. Grdini za vzorno oskrbo pogreba in za vso pomoč ter tolažbo.

Iskreno se zahvaljujemo Rt. Rev. J. J. Omanu za ganljive cerkvene obrede, ravno tako Rev. Bazniku, ki so tako hitro prinesli sv. obhajilo in Rev. Slapšaku, ki so prišli moliti k mrtvaškemu odru.

Najlepše se želimo zahvaliti vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo darovale za mirni pokoj blagega ranjega in vsem, ki so položili tako krasne vence ob krsti. Enako se želimo zahvaliti vsem, ki so dali avtomobile ob pogrebu brezplačno na razpolago in vsem, ki so ga prišli kropiti in moliti ob krsti. Prav lepa hvala vsem, ki so ga prišli obiskat na bohiški postelji in ki so nas tolažili.

Lepo se zahvalimo vsem, ki so ga spremili k večnemu počitku in vsem, ki so spregovorili tako iskrene in tolažilne besede.

Ti pa, ljubi naš soprog in dobri oče, počivaj mirno v ameriški zemlji in do svidenja nad zvezdami.

Zaluojači ostali:

- Theresa Stepic, soproga.
- Jimmy, Frank, Anthony, William, ki se nahajata nekje v Indiji, sinovi;
- Theresa, poročena Jeewek, Tillie, poročena Yagel, Hattie poročena Paraska, hčere.
- Anton in Frank, brata.
- Sinahe, zetje, vnuki in vnukinja.

Cleveland, O., 7. decembra, 1943.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podpora organizacija v Ameriki . . . Posluje že 50. leto

Članstvo 38,200 Premoženje \$5,000,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 127.24%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši poštini in nadsolventni podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavaruješ za smrtne, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanjé dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogoče in bogate katoliške podporne organizacije, potruži se in pristopi takoj.

Za poljanila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevskih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD Joliet, Ill.
351-353 No. Chicago St.

CLEVELAND ORCHESTRA
ERICH LEINSDORF, dirigent
SEVERANCE DVORANA:
Četrek 9. decembra 8:30 zvečer
Sobota 11. decembra 8:30 zvečer
Orkestralni program
V SEVERANCE HALL, CE 7300.

Glavna letna delniška seja
Prihodnjo nedeljo, 12. decembra t. l. se bo vršila naša letna delniška seja in sicer točno ob 2:30 popoldne v SDD na 10814 Prince Ave. Vsak delničar in delničarka naj se iste gotovo udeleži.

DIREKTORIJS SDD
10814 Prince Ave.

Lepa božična darila
Pri nas dobite lepo izbiro pripravnih in koristnih božičnih daril. Pridite in si izberite, dokler je še velika zaloga. Plačate nekaj malega na račun in mi vam spravimo izbrano do božiča.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6104 St. Clair Avenue
JOHN SUSNIK, lastnik.